

KPN en Compliance

Marcel Smits, CFO KPN

Den Haag, 31 maart 2008

Compliance en KPN

- KPN had en heeft een zich steeds vernieuwend compliance programma
- KPN streeft ernaar het compliance programma aantoonbaar te maken
- Als beursgenoteerde onderneming heeft KPN ervaring met het aantoonbaar maken van compliance, onder meer door SOx

Visie van KPN op compliance programma

- Belangrijkste componenten van een compliance programma volgens KPN:
 1. Cultuur en *awareness* in de organisatie
 2. Implementatie van compliance in bedrijfsprocessen
- Het is van belang om het compliance programma ook **aantoonbaar** te maken

Aantoonbaarheid compliance

- Programma gestart in 2007 voor het **aantoonbaar** maken van het bestaan en de werking van de compliance organisatie

- Reeks initiatieven opgestart, onder andere:
 - “Monitoring” van o.a. cultuur en *awareness*
 - Vastlegging interne bedrijfsprocessen

Cultuur en *awareness*

- Bedrijfscode en onderliggende codes
- *Awareness* en trainingen
- Integriteit
- *Tone at the Top*

**Al jaren ingevuld
in compliance
programma**

**Uitbreiding op
aantoonbaarheid**

Aantoonbaarheid cultuur en *awareness*

- Aantoonbaar opleidingsprogramma
 - Onder meer trainingsprogramma “(H)eerlijk concurreren” over telecommunicatie- en mededingingsregels
 - ♦ Meer dan 4000 medewerkers getraind sinds 2005
- Representatieve survey waarin de *awareness* en cultuur wordt gemeten onder de medewerkers
 - Onder meer aandacht voor bekendheid met interne codes, meldpunt (mogelijke) overtredingen, etc.

Aantoonbaarheid interne bedrijfsprocessen

- Interne bedrijfsprocessen al deels opgenomen in SOx-framework
- Kader aangevuld met “*top down compliance risk assessment*” van de verplichtingen in de Telecommunicatiewet
 - Circa 95 risico’s gedefinieerd en per risico controlemaatregelen (bedrijfsprocessen) vastgesteld
 - Circa 45% van de risico’s gerelateerd aan AMM; circa 55% niet AMM
 - KPN-brede aanpak: CRA bouwwerk is gereed en wordt op 1 augustus 2008 gerapporteerd aan OPTA
 - CRA bouwwerk neergezet in 1 jaar met een kernteam van 15-20 FTE’s (intern en extern) verspreid over alle business units

Transparantie compliance

- Afspraken met toezichthouders maken compliance transparant
 - Inclusief afspraken over communicatie met toezichthouders, zoals overleg bij interpretatieverschillen
- Voorbeelden:
 - Belastingdienst
 - OPTA